

Tapicer

753402

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Celem pracy tapicera jest wytwarzanie mebli tapicerowanych przeznaczonych do siedzenia i leżenia, wykonywanie tapicerowanych części wyposażenia środków transportu, również przywracanie do użytku mebli uszkodzonych lub zużytych. Tapicer zajmuje się także, zgodnie z dostarczonymi projektami, pracami dekoracyjnymi związanymi z urządzeniem wnętrz mieszkalnych, salonów wystawowych, realizuje częściowo projekty scenograficzne w teatrach. Efekty pracy tapicera mają służyć ludziom, zapewniać im komfort siedzenia czy leżenia, nadawać niepowtarzalny charakter pomieszczeniom, w których przebywają. Czynności jakie wykonuje tapicer mogą się od siebie różnić w zależności od tego czy buduje nowy mebel czy odbudowuje stary lub uszkodzony. Budując nowy model ? wg dostarczonego projektu ? rozpoczyna pracę od przygotowania podłoża tapicerskiego mocowanego na ramie wykonanej przez rzemieślnika innej specjalności. Warstwa ta może być twarda (płyta pilśniowa) lub elastyczna (pasy tapicerskie). Do tak przygotowanego podłoża mocuje warstwę sprężystą wykonaną z pojedynczych sprężyn bądź z gotowej tzw. formatki sprężynowej i pokrywa to mocnym płótnem jutowym. W ten sposób zabezpiecza kolejne warstwy przed bezpośrednim kontaktem ze sprężynami. Następnie układa zasadniczą warstwę wyściełającą, np. z płyt lateksowych lub pianki poliuretanowej. Uzupełnia to wszystko kolejną warstwą zapewniającą miękkość i ostateczny kształt, stosując do tego watę tapicerską, miękką piankę poliuretanową. Całość pokrywa materiałem obiciowym, np. tkaniną dekoracyjną, skórą i materiałami skóropodobnymi. W tapicerstwie dekoracyjnym mają zastosowanie dodatkowo jeszcze inne materiały: tiule, szyfony, aksamity, płótna techniczne. W przypadku odbudowy starych mebli tapicer musi często rozebrać mebel niemal całkowicie i dokonać oceny przydatności poszczególnych elementów do powtórnego użycia. Po wykonaniu rozbiórki mebla i ocenie stopnia zużycia poszczególnych warstw, przystępuje do odbudowy, wykonując podobne czynności i stosując analogiczne materiały, jak przy budowie nowego mebla. Wszystkie wykonywane przez tapicera czynności wymagają odpowiednich narzędzi. Wśród nich są narzędzia ręczne (peśety, obcęgi, młotki, igły, szpilki, nożyce, wkrętaki, proste narzędzia stolarskie i ślusarskie) oraz maszyny i urządzenia typu maszyny do szycia i przeszywania, zszywacze pneumatyczne, maszyny do cięcia materiałów tapicerskich.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy Tapicer ze względu na charakter pracy, produkt finalny i podziały specjalizacyjne może pracować w różnych warunkach. Tapicer rzemieślnik pracuje w stosunkowo niewielkim warsztacie, w pojeździe samochodowym lub bezpośrednio w domu klienta, bardzo rzadko na wolnym powietrzu. Ten sam fachowiec zatrudniony w dużych zakładach meblarskich będzie pracował w zgoła innych warunkach - w znacznych rozmiarów halach produkcyjnych, gdzie może występować uciążliwy hałas. W innych warunkach będzie pracował tapicer dekorator. Mogą to być domy mieszkalne, salony wystawowe, sale widowiskowe, teatry, hotele, biura, pracownie konserwacji zabytków. Tapicer podczas swojej pracy może być narażony na przebywanie w zanieczyszczonym pyłami powietrzu, kontakt z substancjami łatwo palnymi (kleje, pianki), ostrymi narzędziami. Takie warunki pracy mogą wywołać u niego przewlekłe choroby oskrzeli, alergiczne nieżyty błon śluzowych nosa, gardła, krtani i tchawicy, a także przewlekłe choroby narządów ruchu, będące następstwem nie tylko

warunków pracy, lecz także sposobu wykonywania pracy. warunki społeczne Praca tapicera może mieć charakter indywidualny i zespołowy, w zależności miejsca wykonywanej pracy. Jeżeli tapicer pracuje w dużym zakładzie przy produkcji mebli na skalę przemysłową, wówczas działa w zespołach, wykonując niektóre elementy większej całości, jaką jest produkt finalny. Zobowiązuje go to do utrzymywania ciągłego kontaktu z pozostałymi członkami zespołu. W przypadku tapicera zatrudnionego w zakładzie rzemieślniczym lub prowadzącego taki zakład sytuacja na ogół przedstawia się inaczej. Pracuje on najczęściej indywidualnie, wykonując samodzielnie wszystkie czynności zmierzające do otrzymania produktu końcowego. W zakładzie rzemieślniczym prowadzi się działalność produkcyjną i usługową, tak więc tapicer prowadzący zakład będzie się kontaktował z klientami. Będą to kontakty przybierające różne formy: odpowiadanie na pytania, doradzanie (np. pytania o koszty usług, o rodzaje materiałów i ich właściwości). Ten element pracy może nieść ryzyko konfliktów z ludźmi z powodu niezadowolenia klientów z poziomu świadczonych usług. warunki organizacyjne Tapicer pracuje od 6 do 12 godzin. Najczęściej godziny pracy są stałe. Odstępstwem od tego może być praca na stanowisku tapicera dekoratora, który czasem musi pracować dłużej i w różnych porach dnia, nawet nocy, wykonując zlecenia terminowe (np. premiera w teatrze). Z tym jednym wyjątkiem, praca na innych stanowiskach odbywa się w stałych porach, w ciągu dnia. Czynności zawodowe są w bardzo dużym stopniu zrutynizowane tzn. powtarzające się. Każda praca o charakterze produkcyjnym bądź usługowym wymaga określonego ubioru, w przypadku tapicera ? ubrania roboczego. W zależności od wielkości firm, a co za tym idzie liczby zatrudnionych, mogą występować różne formy zależności organizacyjnej. Tapicer może pełnić funkcję kierownika, podwładnego lub też nie podlegać zależnościom organizacyjnym. Wynika z tego także rodzaj ponoszonej odpowiedzialności: za wyposażenie i maszyny, za bezpieczeństwo i zdrowie ludzi, za funkcjonowanie firmy, za pracę innych ludzi.

Wymagania psychologiczne

Wydaje się, że z punktu widzenia głównego celu pracy tapicera, jakim jest wykonanie nowego lub renowacja starego mebla tapicerskiego, istotne jest aby osoba pracująca w tym zawodzie posiadała określone sprawności. Dobór tkanin, ich krojenie, szycie czy przeszywanie (w tym drobnych elementów), a także inne czynności wymagają dobrej ostrości widzenia, właściwego rozpoznawania barw, współdziałania narządów wzroku i ruchu pozwalających równocześnie posługiwać się nimi, zręczności rąk i palców. Ponadto np. tapicer dekorator nie może odczuwać lęku wysokości, gdyż praca może odbywać się kilka metrów nad ziemią. Tapicer otrzymuje projekt mebla czy projekt scenografii i powinien umieć wyobrazić sobie efekt własnej pracy, nim przystąpi do jego realizacji. Ważna więc jest dla niego wyobraźnia przestrzenna. Tapicer posługuje się różnego typu narzędziami i urządzeniami, w związku z tym przydatne mu będą uzdolnienia i zainteresowania techniczne. Bywa, że tapicer osobiście projektuje mebel, który zamierza wykonać, wskazane jest więc aby posiadał wyobraźnię i pewne uzdolnienia artystyczne w zakresie rysunku i projektowania. Jeżeli tapicer prowadzi samodzielnie zakład, to musi dokonywać obliczeń i kalkulacji, więc choćby minimalne uzdolnienia rachunkowe będą bardzo przydatne. W dużych zakładach meblarskich powtarzalność czynności może prowadzić do pewnej monotonii, zaś w małych zakładach rzemieślniczych występują częste zmiany wykonywanych czynności, czyli ważna będzie łatwość przerzucania się z jednych czynności na inne. W tych zakładach także oczekuje się od pracownika dużej samodzielności. Wszędzie tam, gdzie występuje konieczność wykonywania pracy w zespołach liczą się umiejętności współdziałania i podporządkowania się regułom pracy w zespole. Jeżeli tapicer zamierza w swojej pracy osiągnąć cel, jakim jest precyzyjnie i zgodnie z projektem wykonane zadanie, to musi być dokładny w swych poczynaniach.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Pracę tapicera można zaliczyć do kategorii pracy średnio ciężkiej. Duże znaczenie przywiązuje się do dobrej sprawności układu kostno-stawowego, układu mięśniowego, sprawności narządów równowagi. Wszystko to związane jest z wykonywaniem takich czynności zawodowych, jak: podnoszenie i przenoszenie, wspinanie się, sięganie i podawanie, manipulowanie, chodzenie, stanie, siedzenie. Ze względu na wymagania jakościowe ostatecznego produktu konieczna jest dobra ostrość widzenia. Nieco mniejsze wymagania przywiązuje się do silnej budowy ciała, wydolności fizycznej, sprawności układu krążenia i układu oddechowego. Przeciwwskazaniem do pracy w zawodzie tapicera jest skaza atopowa, czyli wrodzone alergiczne zapalenie skóry. W zawodzie tym mogą pracować osoby niepełnosprawne. Dotyczy to głuchoniemych, niesłyszących i niedosłyszących.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Należy ukończyć zasadniczą szkołę zawodową i równocześnie pobierać praktyczną naukę zawodu w zakładzie rzemieślniczym pod okiem mistrza, aby uzyskać pełne kwalifikacje zawodowe w zawodzie tapicera. Można także, w przypadku osób dorosłych, podjąć praktyczną naukę zawodu w zakładzie rzemieślniczym i w końcowej fazie nauki ukończyć kurs przygotowujący do egzaminu czeladniczego. Wówczas zdanie egzaminu czeladniczego jest równoważne z ukończeniem zasadniczej szkoły zawodowej. Jeżeli w mieście, w którym mieszka osoba zainteresowana tapicerstwem nie ma zasadniczej szkoły zawodowej kształcącej w zawodzie tapicera, to z pewnością istnieją tzw. klasy wielozawodowe w zespołach szkół zawodowych czy też centrach kształcenia ustawicznego. Warunkiem podjęcia nauki w wymienionych szkołach jest znalezienie w zakresie własnym miejsca praktycznej nauki zawodu i podpisanie umowy o praktyczną naukę zawodu za pośrednictwem cechu rzemiosł, jeżeli nauka będzie się odbywała u rzemieślnika zrzeszonego w cechu. Niemal w każdym mieście, gdzie istnieją oddziały wielozawodowe w zasadniczych szkołach zawodowych można uczyć się zawodu tapicera pod warunkiem znalezienia w zakresie własnym miejsca praktycznej nauki zawodu.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Po skończeniu nauki w zawodzie i zdaniu egzaminu z przygotowania zawodowego otrzymuje się tytuł czeladnika. Minimum trzy lata pracy w zawodzie i ukończenie odpowiedniego kursu upoważniają do ubiegania się o tytuł mistrza w zawodzie. Inną, specyficzną formą awansu zawodowego jest otwarcie własnego zakładu tapicerskiego.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W zawodzie tapicera mogą podjąć pracę osoby starsze, które kwalifikacje zawodowe zdobyły wcześniej, a nie wykonywały zawodu lub zdobyły je w późniejszym wieku. Górną granicą wieku przy zatrudnianiu takich osób jest 50 rok życia.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

krawiec kaletnik rymarz kuśnierz krojczy

Polecana literatura

Program praktycznej nauki zawodu - Tapicer, Warszawa CZSP, 1984 Bacia K.
Technologia tapicerstwa, WSiP 1978 Morawski E. Tapicerstwo-usługi motoryzacyjne, WSiP 1980 Bacia K. Materiałoznawstwo tapicerskie, WSiP 1979 Bacia K., Witkowski B., Witkowski J. Poradnik dla tapicerów, wyd. II. Warszawa, 1962